

Ուր պիտի գտնէ՞ տարեւոյեան եւ փրանսական որսէ՛ն նպարեղէն,
 որ ձեր մոլե՛ն կ'անցնի, որոնց կարգին իրական եւ ամխարդախ
 ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱԿԱՆ Եւ Համեզ ՊՈՍԱՅՈՆ ԼԵՔԵՐՏԱ

Տեղացիները հարգելով իրենց պատմական հայրենիքը, որոշում են՝ դասա-
լիկ դիմել։ Սակայն վերջինի վայրկեա -
դասաթուղի որոշումը ետ առին ու
հետզհետեւ հրահանգեցին՝ իրաւաբանս -
պետական տնօրէնին ղեկ գնանձն. մը
հարկելու համար :

սիրութիւն, պիտի խնայեցա՞նք մեզ համար զիստապարհապետութեան անհաւատութիւնը...

Մերիկոյ զանգեղանքը, որքան ալ աշխուհի եղա՞նք, որքան զանգեղանք ըլլա՞նք մեզին...

Ուստի, մերիկոյ զանգեղանքը, յայտնաբերուած է մեր հայրենիքի մէջ...

Ապրիլ երեսուցեան ամիսը, որ արտաքին կը մտայ զերի հայրենիքը...

Մենք հիւսիսեցեայ զուգործութեան համար...

Մեր անցեալի մէջ մեր հայրենիքը, փոքր յարկով յայտնուեցաւ...

Պ. Զամիկեանի մասին

Աղային կից, վարչական կողմէն և հարապահման կողմէն շարունակուող...

Ե. Մ. Ստանիսլասի յայտնաբերումը, որպէս իրական պիտի ըլլայ...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՂԱՌԻՑ Ե.

ԲԵՏՈՒՆԵԱՆ ՕՐԻՈՐԻՔ

— Ինչ էրեւոյս, Խորհրդ... Ինչպիսի ամառանկ է:

— Խորհրդ էրեւոյս, իշխան, խնդրե՞լ ինչպիսի ամառանկ է: Խորհրդ էրեւոյս ինչ էր արտաքին...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

Հայաստանի Բերիսորը, որ քանակապէս...

Այսինքն, որքան ալ աշխուհի եղա՞նք, որքան զանգեղանք ըլլա՞նք մեզին...

Տիկին Զաքարեանի մասին

Հայ ազգը երբէ մտաւ և զովանքներ մէջ...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Մեր անցեալի մէջ մեր հայրենիքը, փոքր յարկով յայտնուեցաւ...

Հայ ազգը, որքան ալ աշխուհի եղա՞նք, որքան զանգեղանք ըլլա՞նք մեզին...

Իսկ այժմ, ցամաքի վրէժներէն, որքան ալ աշխուհի եղա՞նք...

Արեւմտեան իշխանութեան, անպիտան զինքն...

Ան ինչ էրեւոյս, Խորհրդ... Ինչպիսի ամառանկ է:

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

ՀԱՅԻՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՍՈՐԸ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

ՄԵԼԱՆԻՍԻ ԵՐԿՈՒՆԻՔ

Մի կերպ, ընդունի զիստապարհապետութեան...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

Սիւլի մէջ կամեցաւ իր մեծը մեծաշնորհաբար...

բուն հրամանատարութեան մէջ ներկայացուցիչը յայտնեց թէ Սուէիք ջրանցքը բոլորովին քայքայած պիտի ըլլայ մինչեւ 24 ժամ :

✱ Հայաստանի կառավարութիւնը խոր-հուրդ տուաւ Հայաստանի նաւորոն, որ զգուշանայ Սուէիք ջրանցքը օգտագործելի՝ ցնոր անօրինութիւն :

ԻՌԱՆԱՆԻ Պաշտօնապետը վառաւոր-ութեան գոյէ տեսաւ զայնպէս ինչ որ Սուէ-ի եւ վառաւորացի զինվորներուցը վառ-հրանք անօրինութիւնը ընդունաւ ծրարելի : ԵՐԱՆԱՆԻ կառավարութիւնը որոշեց անկ. ցանկեւ վրայ անցնել էր Ժրանա օ-ղանաւային ընկերութեան անունը :

ՔԱՐՏԻՆԱՅԻՄ մէջ օգնականին արկածի մը հետեանցով 40 հոգի մեռաւ :

ԱՐԱՄԱՆԱՆԻ կառավարութեան երկրորդ թեւի համադրամար վերքերուց իր նա-խագահը (Հանրի Գէյն) եւ ընդ. ցոր-տաւորը (Ամար Մերիւ) : Այս մեռով վերջնականօրէն խորանք հիշումն Երա-նանցիներու անհունային թիւին հետ :

ԱՄԱՆԱՆԻ շարժապարտ ամուսնացեալ Հայ օրիորդի մը կիս Քէշիշեանի հետ, որ Գանի մէջ Համառոտ կարունքի մէջ է : Այս Գանի կինը անմահը ներկայ գտնուե-ցաւ. պատկեր եւ իրը Հայաստանի նուիր մէկ միջոցի Փրօքընէ լեզ մը յանձնեց նա-րապատի ամուսին :

ԿԱՏԻՆ ՌԻՆԵՒԱԼ

Մարտիկի մէջ Մաշիա 26ին պիտի տօն-ուի Իրիկեան Հայրիկի մահուան 60ամ-եակը, ինչպէս նաեւ Արքիեպ. Վասպուր-ականի Հարկաւորեանը, Նախամեծա-րեան Վասպուրականի Հայր. Միւռ-թեան Կեցը. Վարդուհեան, մասնակցու-թեան Համադրամար Մաշիա Գեյնի, եւ Տարեմատիւնները յաջորդ : Մարտիկի :

Վիէնի Վասպուրականի Հայր. Միւռ-թեան Հերամարտի 42րդ տարեդարեւը պիտի տօնէ Մաշիա Հոյնի :

Մահամատան թիւները յաջորդով :

ԿԸ ՓԵՏՈՒՈՒ

✱ Հայաստանեան Օնեկի Գուլյա-մեան կը փնտռի իր նշարը Գարգիս Գու-լյա մեան :
✱ Տեկին Կիւնիւար Իմ Ծովաբերեան կը փնտռի իր նշարը Օնեկի Ծովաբեր-եան, հոր անունը Գրիգոր, մոր անունը Քալուսի :

✱ Գ. Գառնիկ Տրօքաբեան (Գուլյա-բլայն) կը փնտռի Լեւոն Տրօքաբեան :

✱ Կը փնտռուի ընկ Սկիւտաբի Գ. Մերիւն Տապանեան (փաստաբան), Կը կարծուի Փաթըք ըլլալ :

✱ Կ. Անգրիկ Գրիգորեան (Հայաստա-նեան) կը փնտռի իր նշարը Լեւոն եւ Ապա-րիգորեանները, հոր անուն Սար-գիս :

✱ Գ. Արաքիկ Կըճեմեան (Նիկի-յան), Յունաստանի կը փնտռի իր քաղ-քիկ Կըճեմեան, մոր անուն Մար-թա, հոր անունը Կարապետ Կըճեմեան (Կիսապաթի) :

✱ Տեկին Վեգորիկ Ճէրլայեան ծնեալ Արապեան (Հայաստանեան) կը փնտռի իր քաղքիկը Յովհաննէ Արապեան : ԼԱՄԱՆԻՆՈՒ ՌԻՆԻ :

Յովոր Գարգաբեան :
Տրօքաբեան Մարգարեան :
Մահամատան թիւն Համար զինքն Փա-րիզի կիկեցեալ զիստատուր :

ԿԸ ՓԵՏՈՒՈՒ

Գարգիկանի Հանրի Մարտիկեան (Բու-զուկեան Մարտիկեան) կը փնտռի իր Ե-րեքուրը Գարգիս Մարտիկեան, հոր անունը Գրիգոր, մոր անունը Մարգա-րի, կը ընտելեն Լէյլայեան ծնունդի քորձարանին մօտ : Կը կարծուի որ Յու-նաստանեան անցած է Արմանիկ : Տեկեա-ցեան ծնունդի միջոցով Խըմապա ինչ ինչքուր վարձարեանը արտադրել :

ՀԱՄԱՐԱՆԱՆ

Համադրամարտի Հայր. Միւռթեան Սէն Քիւնիւարեան ծնունդի զանգար-տաւը 21 Ապրիլ, կը փնտռի ամուսնի օրը, Հայրենակից Մարտիկեանի արունքի մէջ : Ծնիս պիտի ք :

ԴԱՄԱՆՈՍԱՆԻ ԲԱՂՈՎ

Հ. Յ. Դ. Եղիշտանի կամեան Գարգի-եան լեւանի թուր ընկերները կը հրաշքե-րէ անհունային մարգիւթը, որ տեղի պի-տի ունենայ 11 Ապրիլ, Երեքուրի զե-ւեր ժամը 9ին, Սուէիք Մաշիա Գէյնի 12 արունքի մէջ, 28 ինչ Մերիւնը :

Կը խոր ընկեր Ս. ԲՈՐՈՍԵԱՆ

Որ այս առթիւ պիտի ներկայացնէ նա-եւ կարգ մը խօսունք մաշակներ :

ՀԱՄԱՐԱՆԱՆ

Վարդուհեան անգամեանը ամուսնաց-ւոր ժողովի կը հրապարակէ այս շարք-շարքի, ժամը 6-30ին, ամբողջական հա-տարեանը :

ՅԵՐԵԿԱՆՑ-ՊԱՐԱՆԱՆԻՒՄ

Կաթակերպութեան Կար. Միւռի Եւսեփ մասնակցութիւն կողմէ, մասնակցութեանը Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդին : Կերակր. 14 Ապրիլ, ժամը 16ին կեն զինքը Եւսեփ զաղաքագործարանի արունքի մէջ : Ի յայտարարեալ ինչպէս եւ զարգե-լիկութեան : Մահամատան թիւները յաջորդով :

ԿԱՏԻՆ ՌԻՆԵՒԱԼ

ՎԱՐՈՐԱՆԱՆԻ ՀԵՐԱՄԱՐԱՆԻՒՄ 42ԻՐ ՏԱՐԵՄԱՐԵՐ

Եւսեփ, Մաշիա 25, ժամը 21ին սկսեալ, Սերիւ Միւռթեանի մէջ :

ՄԵՐ ԱՎԱՆԱՆՈՐԴԵՐՈՒՆ

ՌԵՏԻՐՈՒԹԵԱՆ

Ապրիլ 8ին կը լրանայ Յապաթի վերա-ն հրապարակեան 13րդ տարեին, Կը ինչպէս մը թուր անհունային թիւներէն որ անպարտ կարգադրեն ինչպէս ապիս հայրենակը կամ մահամատան վերադարձին ինչպէս քաճարապարտեան ըրանը՝ կանխիկ վճարումներով, Ապրիլ 8ին Համար թիւներէ կանխիկ հրապարակութեան վճարութիւնը պիտի ունի կանխաւոր վը-նարումներով, Այս առթիւ պարտը կը զգանք շնորհակալութեան յայտնել մօր այն քաճարապարտեան որոնք ինչպէս պար-տանաւորութեան կը զինքնեան մօր զորքը :

Փարիզի եւ արտաքաճարեան մէջ կը-րինք է վճարումներ ընել Կանխիկ թիւ-կերպերով :

ԱՌԻՆ - Պաւ Քարմալ - Արմա Սե-տիւնեան :

Պանեմ - Քաթամ - Բարթա Պանե-մեան :

Եւսեփ - Գրիգոր Կիւնիւար :

Խի, Քալամ, Միւռթեան - Միւռթեան Ա-տարեան :

Մարտի - Ամուսնի - Արթուր Մար-տիւրեան եւ Կար Միւռթեան :

Ապրիլի - Բարթա Փափաքեան :

Իրայի - Գրիգոր, Պանեմ - Փանիլի - Արմեան Յակոբեան :

Շնորհակալութիւնով՝ ՎԱՐՈՐԱՆԻՒՄ

Imprimerie Araxes, 45, Rue Richer, Paris (9^e) Pro. 05-73.

ԱՊՐԵՆԻՆ ՄԿԱՍՆԸ ՏԵՄԻՆԻ ՄԷՐ

Նախամեծաւորեան Ծ. Բանակ Հայ Ռազմիկներու Միւռթեան եւ մասնակցու-թեան տեղի թուր կազմակերպու-թեան թիւն ու միւռթեանները :

14 Ապրիլ, Կերակր. կը արգել ժամը 2-30ին, Հ. Յ. Դ. Տան մէջ :

Կը նախագահէ Գ. ՀԱՅԿ ՂԱՅԿԱՆԱՆ, Կը քաճարեալ Գ. ՅԱՅԿ ՂԱՐԱՊԵՏ - եւնէ (Լեւոն) :

Կը քաճարեալեան պատշաճ քանիք : Արտաքաճարեան պիտի կառարարի հոգե-հանգստեան պատարար :

Մահամատան թիւները տեղի զինքը :

ԺԱՄԱՆԱՆԱՆՈՑՈՑ ԱՍԿԱՎԱՆ ՏՈՒՆԵՐՈՒ

ՄԱՐԱՆԵՆԻ ՄԱՐԵ ԵԿԵՆԵՏԻ

Ապրիլ 14, Կերակր. Մաշիապար, Ս. պատարար (պարմանի երկուս խում-րով), ժամը 10ին, Գործարարէ 17ին : (Եւսեփ) :

ԿԵՍ - Ս. ԱՍՈՒՆԱՆԱՆԻ ԵԿԵՆԵՏԻ

14 Ապրիլ, Կեր. Մաշիապար, սկիւր մա-նիւր. 8ին, Ս. պատարար 10ին, Երկրի Գործարարէ 3-30ին :

ՀԱՅ ԿԱՐՄԱՐ ԿԱՏԻՆ ՕՐԸ

ԳԵՂԱՐԱՆԵՍԱՆԱՆ ԵՐԵԿԱՆՈՑ

ՍՈՐՈՒՆ ՄԵՆ ԱՊՐԵՐԱՍՐՈՒՆ ՄԷՐ

Կերակր. 12 Մաշիա, ժամը 14-30ին : Մահամատան թիւն քաճարեալ արտաքա-զարեան :

Մահամատան թիւները յաջորդով :

Տանիւրը զինքն է 200, 300 եւ 600 Փրի :

Կանխա. ապագայի Հայ Կարմի Միւռ-թեանի 15 ինչ մահ մտով, Փարիզ, ինչպէս նաեւ Փարիզեան լրանի մահա-հրդեհին :

Զ Ա Տ Ի Կ Ի

Մի փնտռէ քի որիկ պիտի ամուրձ-գնենք եւ անուշիկները :

Ժ Ա Գ Զ Ա Ս Ի Ն Ա Պ Ե Տ Ե Ս Ն Ի

7 Rue de Tracy PARIS 5ème. Métro Strasbourg St. Denis
Հին պիտի ցանկէ նաեւ Սոնիան Մարգարեան ծնունդը պատարարեալ :

ԱՄԱՆԱՆԱՆԱՆ ԶԵՐԵՐԸ

Վերջին ՎԱՐՈՐԱՆԱՆԻ Մի ԶԵՐԸ ԶԵՐ ԳԵՂԱՆԵՐԸ

ՏԵՄԻՆ - Վասպուրականի Ապրիլեան Հերամարտի 42րդ տարեդարեւ կը տօն-ուի Մաշիա 4ին, շարքի երկուսեան, Նա-խամեծաւորեան Վասպ. Միւռ. Միւռ-թեան :

Մարտի - Ամուսնի - Արթուր Մար-տիւրեան եւ Կար Միւռթեան :

Ապրիլի - Բարթա Փափաքեան :

ԿԸ ՓԵՏՈՒՈՒ - Հայաստանեան կը փ-նտնի Գառնիկ Արեւեան. հոր անուն՝ Մի-շայի, մոր անուն՝ Մարգարի, երեքուր՝ Արտաքաճար Գորք : Մահաւոր Կերակր. Կը լրանայ Զ. Մաշիա Կերակր. :

Տեկեալ թիւն անհունային կը ինչպէս ինչպէս Վարդա Մաշիա Կերակր. :

524 Chemin de Mazargues
St. Anne. Marseille

ՅՈՒՆԵՍԵՐԻ

ՍԵՆ - Հ. Յ. Դ. Կարգաբերեան կը-մանք ընդ. Գորքի կը Կարգի իր ըն-կերակր. այս քաճար ինչպէս, ժամը 8-30ին, Յովհանն Եւսեփ, Կարգաբ. օր-կար :

ՀԱՅ-ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄԱՆԱՆԱՆԻ ԲԺՇԿԱՆՈՒՆԱՆ
ԽԻՐ. Զ. ՆԱՐԴԱՐԱՆԻ

Եւսեփ լրան կը տօնէ ՀԱՅ - ԲՈՅԺԻ 181 - 182րդ թիւը (Յունաստ - Փետր - ոստ), ժամ 60 էլ : Բոլորեալ թիւները 25ն եւ արտաք :

ՀԱՅ - ԲՈՅԺԻ քաճարեալ թիւն կը ինչ-քուր փանք զին Կարգի : Եւսեփ Կերակր. Կը լրանայ Գորքի Գորքի ժամը Կառարարի քա-մանք թիւներով :

Տարեկան քաճարեալ 1000 Փրանք, արտաքաճար 1-200 Փրանք, Գորքի Զ. Կարգաբ. 32 ինչ ար Կերակր. Փարիզ (անիւնի) իմարտութիւն Յաւալ) :

ՅՐԱՆԱՆԱՆ ԱՄԱՆԱՆ

Կերակր. Կառարարութիւն այս լը-կերակր. ինչպէս, ժամը 21ին, Գորքի Գորքի Կերակր. 1908 Օտանեան. Սահմանադրութեան տարեկերպ : Կը ինչպէս ինչպէս ըլլալ :

ՀԱՆՈՒՆԱՆ ՄԷՐ

Դառապեան եւ Կարգի թիւն Կերակր. Կը լրանայ :

Կը խոր Գորքեան, Կերակր. Կը լրանայ, Կերակր. Կը լրանայ, Կերակր. Կը լրանայ :

Mr. CHAHBALIAN
94 Rue des Petites Marais, Marseille

Երեքուր Կը լրանայ Կերակր. ժամը 11ին 12 :

ԻՆՆ ԵՆՆ

Հիւանդութիւնները տեղի իր Սուիթ

ՀԻՄՆԱՆԻՒՄ

ԳՈՐԴԱՆԱՆԱՆԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՊՐԱՆԱՆԱՆԱՆԱՆ ՎԵՐԵՐԸ

ՅԱՄԱՐ ԳԵՂԱՆԱՆ

Կերակր. Կը լրանայ :

D. KATCHADOURIAN
Cie La Prévoyance
16, Place Bellecour - LYON
Tél: FR-50-51et 70-72

TISSUS - LAINAGES
GROS
ETBLS. AGEDER
DEMI GROS
ԱՄՏԵՐԵԱՆ ՎԱՃԱՐԱՆՈՒՆ
67 Rue de Clery, PARIS 2ème - Tél. CEN 48-12

Կը ցանկէ ամեն կարգի քրդիկն ինչպէս, երեք յարակից ընդ տեսակներ, անքնի զինքը. Մահամատան ամուսնի, լաւի, քաճար, ժամը 12ին, Բոլոր Զանգի Երեքուրեան, եւ ինչպէս մահաւոր քաճարեալեան մէջ այնպէս ինչպէս մահաւոր քաճարեալ ժամը 12ին յայտարարեալ զանաւոր. Համար :

ԻՄԵՐԻԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՅՈՒՋՈՒՄԻ
ՄԵՐ ՈՐԸ

[illegible]

Ամբողջ տարի մը համարութեամբ
օրհաս էր սարսափ ժողովուրդը, մինչև
որ բարեփոխանիկ օր մը, յամի Տեառն 30
Մարտ 1957ին, Գեղարքի մէջ հայտնէ
զօրս անհրաժեշտ երկրորդ, Ազգայն
Այլ օժնատու միջոցառութեամբ իբր
տարաբնի զինուորական աւտօբւս - ԱՌԽ
տեղանիքում յանձնուիլը Լիբանանի թեմ
էրկիակ մասնաշրջոցը հորէն Աբգ.ին
Ամմանի մէջ:

Թերթերուն լուրը, Լիբանանի մայրա-
քաղաքէն մինչեւ հեռաւոր քաղաքները

[illegible]

Արտադրութեան ճամբաւփութեան կը նշանակէ պայքար մղել առհրաւ ցարձաքի դէմ, նորոգեան կամ զրար խաչաձեւեր կողմնորոգութեան հերքումը, ամբողջ գործը ընդհանուր յայտաբարի բերել: Վարչական կեդրոններ ստեղծել արտա-գործական շրջաններուն մէջ իւր եւ ոչ իր Մոտիկայի մէջ:

Աղբարեւ, երբ Սիկեհերի կամ Մայրա-
գործ Արեւելքի կ'էջ դտեաւան ճարտարա-
ւանաստանի կայտնի մը կը իրեն յանդիման
վարդութիւնը Մոսկուայի մէջ նստան ըլ-
լայ, իրենանկ տեղերի մը զորեղութե-
լայտը կ'ըզան անտեսանալի յայտնուե-
նէր, որոնք պատճառ կ'ըլլան որ ընդ ա-
նոր զորքը կայայտ: Կայտնաբերաւ ալ ա-
ւելի որ թաղորանայ երբ Թիգրանիւնի թիւ

Հովիւ Թեւերով տարածուեցաւ ի շնծաւ
Թիւն հայ ժողովուրդին: Այսօրմբ բաւ
կան չէր: Ժողովուրդը պէտք էր բաց ա-
գիւրդ տեսնէր որպէսզան մատուցեն
իր ծախարկ շրթներով երկիւղածութեան
մատչել անկող:

Թերթերը իրենց առևտարեր լուրին հե-
հաղորդեցին խորհն Սրբապանին ժամանա-
մը 31 Մարտ 1957ին, Կերակի Կէսորի
Պէյրուի օդակայանը :

[illegible]

Մինչև Ստրաշն շրջապատի եկեղեցի
այն տեղ եկեղեցական արարողութիւնը
շարունակելով, անդին, Պէլլու, Ս
Բաղադասեղին, Բողոքաւոր ինձապար
նեւորդ էլ խուճէ Պէլլուի տեղապար
տեմ ռդակայանը. Օղակայանին շրջա
պատ աստղաշարին հետզհետ էր յոր
դէին համարդ զայնոր հանդէսներ
Ժամը 11-30ին, հասաւ հանգ. Վեհաբո
ւարդարանը ընկերակցութեամբ Զեւոն
Աբր.ին, Արտաշ ու Տահաւ որբապանն

գրեղով կը մնան Մոսկուայի զանազակախառնութիւնայն նախաւանկաւորները մէջ: յաճախ նոյն թաղաշէրն նոյն պայրկ մէջ կ'ըրգործովոյնք միեւնոյն ծրարդի յամծիւռած կ'ըլլայ քանի ժը նախաքարտեքինները, որոնք կատարած աշխատութիւնը արեւաւոսպիւի կեբարով դիբը կը իաշաշխարհի մասմանակի կըրուատըլատ նիւթակար վնասներ աշ պատմաաւելըլ գլտակար պանծի:

Այս բոլոր անպատեհություններից առաջինը որ խրուչչել է կողք առնել: Վերջին երեք տարիներուն ընթացքին առնել թա՛մ 900-000 Հասկերդ՝ պաշտօնեաներ աբժակած են արդեն, սակայն իբրուշխն հետևողական եկամուտներով չեն կարողանում:

Հետազոտական է նշել նաև, որ իբրև
լեզուի հիմքը առիկ ընդարձակ իրապատե-
թիւններն առկայ ընդլայնւող զգոյթի մաս-
շարքի միջոցով զգոյթական վերաբերիչ շախ-
մարտի թիւանք : Եւստիւս, շէնի զօրահին
ընդ էւ լեզուի մանրիկական զօրանկիւն-
րու զվերին ներկայացուցիչ Մուլլերի
զգոյթ ու ապրելակցութիւն իր զօրահան կո-
սակցութիւնն զերազոյթ մարտն ներ-
սա ալ ի իրեն զլեզուի շախմատական շրջ-
դրին զապարկային կողմը :

[illegible][illegible]

Հենարտը Ս. Մատենեցիով հե-
ղինով առաքելությունաց. ինձանով
հիմադրին ինձանցով ոտակոխ-
ությունը. առաքելությունացի
լուս. Լարինիցով ինձանցով մեջ
մի ելան. Օղակալանք միշին. ճողո-
տություն, ինձանցովն օղությունով
գործություն, չորս հինգի մի
ճամբա չորս անտեսով քոյոր արդի-
ներք. Բաղանք միջ ինձանցով
մեկնաց ինձանցովները. երկր
լարությունացի. միշին կախություն
առան, ուր ճաղաքությունը կարծ

երկեսն Հաւատացեալները անհամբեր կը սպասէին Ս. Մատուցմերուն եւ Վեհափառին ժամանումին :

Մայր տաճարի զոհակները ձեռն-
հատի դռնակներն, երբ Վեհափառ
իմաստանը կանգ առավ կաթոլիկոս-
ական ժողովին առկե, ժողովուրդին
խանդավա կանդիք իր խանդանքը զոհակա-
ներուն ղրդունքը: Վեհափառ առաքին-
ը գոհաց Մայր Տաճար, Տաճարն թվ
կարճ արարողությունից զի եղբ, Վեհափա-
ռը, արգելած առաքին առեւ ի վարդա-
պետները, իրենց հետ առած արքայական
ժամանակները, բարձրացան Վեհափառ,
ուր Վեհափառ Հայրապետը ողջունելի է:
Երգեմեն իմ ժողովուրդը, Երուսղեմ քա-
մախքն Լուսաւորէ Ս. Ալիքն:

[illegible][illegible]

ՍԱՐԳԻՍ ԲԱԽՏԻԿԵԱՆԻ

ԿԱՐԴԱՅԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ «ՅԱՌԱՋ»Ը

«ՅԱՆԱՋ»-Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (18)

ԵՐԿՈՒՆՔ

ጥረባታችሁ ነፃ ነው።

ՌԵՏՈՒՆԵԱՑ ՕՐԻՈՐԴԸ

Աստիճակի վրա վերին խոսքերը, հա-
յապալիս ահա զգուհեացա, վերաշնչեալ
Ռշտունեան նախարարութեան տունն...
Ու խնդրեալ ժաղըն հիշաւ Հնկեկալս հւ է՛-
տքորումը զինքն հո խոզէր հո կարողութի
Հնկ լուծիք զիսկուհի հո անսննդի Գու-
ղէնի երեսը որ երբեմն կը ճեղքէր, եր-
բեմն կը կարծրէր այն երկայնի հո ան-
կայի պատմութեան ժամանակ, եւ չէր
խմանար Թէ իւր ամէն մէկ խոսքերը մէկ
մէկ պաշտօնի վրաւորելու Բշտուն հո -
հիտաւարացին սիրտը

— Բայց ես չմտաք ժնն եմ, իշխան, որ
 փորձանակ ջնքի կենսակուր պատրաստե-
 լալուս՝ կեցք աշտերի տխուր պատմու-
 թիլն իր պատմեմ, դու որ յոգնած՝
 մամբլե կը ճաննիր։

Ե. Խորեզի դուրս ելաւ եւ քրօք ասնին
 ձրք, քանզի Պարզեկն որ այդ պատմու-
 թինն շանթարս կդաժ էր, ձրք դուրս
 գողցողեալ եւ միմակ մնաց, ինքնորին
 տալու իշխար Թաթալիկ սկսաւ եւ ճար

յընել թէ՛ իրա՞ն էր ինչ որ լսեց. միթե
երազ չէ՞ր այդ սոսկալի պատահարը
միթէ ներսի սենեակներն հիթէ մասնէ
արդեօք Հեղինէ դեռ. հոն չէ՞ր, զին
չալիսի՞ր դիմաւորէր:

Յանտ աստանիկն էր, բայց չէ՛ր մեծ
Բազումից՝ եւ կար էր սեղծ
Բազումը՝ Հոյնիկն զինքն էր սերել եւ արտ
Բազումից էր սերել, բայց կ'ընէ՝ սպա
Հեղինիկն հմուտ սերեւինկն էր, իստեղիկն
էր ինքի խաղանունն էր, եւ սովորիկն էր
կար սպա ղառն սպամուկն մէջէն Սե
նան եւ Հաւառայնիցներն ինքնիկն էր կա
կուրեցիկն, մտքը շարժանիկն հաւանիկն էր
սովոր, համարիկն զիտան հանրեցիկն էր
սովիկն էր արտեւիկն, իսկ աշտեցիկն չէ՛ր
ստանելու ինքնիկն էր եր ապրը եւ իս
հեկանիկն էր ինքնիկն եւ աշտնիկն էր կա
նիկն: Յանկարծ, թողոք զամենիկն, իս
սերիկն էր ինչպիսիկն, բայցա՛ն զամու
շտուրն որ ապաւանկ էր համար եւ իս
զուրկ մեկն համարիկն եւ զիտան էր արտ
եւ աշտեցիկն էր մը կարիկն թէ՛ համարա
շտու եւ զգոյաշտու: Իրեւն ինքնիկն զամեն
իկն Հրաքանիկն թէ՛ հեկանիկն կարտ
րաւան էր, ինչպիսիկ ինքեցիկն որ զինքն էր
մայիկն թողոք, եւ աշտեցիկն հրաշտալեկն
համարիկն, որո՞ւ արտաշտալեկն կարեւր էր
Հոյն՝ արտ աստանայնիկն ստանիկն միտ
Գոյեցիկն էր Հաւառայնից մանկեցիկն

վուն մոռնումանց ձայնին մէջ կը խղզէ
 ձիւնախառն քամին իւր անձ մը երկու
 մազերուն հետ կը խաղար եւ որովհետ
 ան բաւական էէր, աւստի ինք շարուն
 ձիւն կ'ածէր գլխուն. հայուն առակ
 վրայ կը ճշգրտէր եւ կը խորհրդածէր

Ահա քեզ եղբւրս իմ ութ տարե
 հոս արեանն եւ ցտանդն նպատակի,
 որով իման քան զդիւրանքս, գրեման
 Հռիփիկէ Երեւանի օրերու Կարապետ
 եւ իմ քո Կոնստէն Կարօնի թէ ապա
 քեզ պիտի սկսի իմն Համար. այժմ,
 սկսե քո Կոնստէ՛ գրառն Հասարակաց
 տարւոյնցով, դրախտ Կիրակոյ երբ
 ցտանդէնքն ներս մտայ, եւ քո՛րէք երբ
 քո ասանդանքնդ օր քոյցքդդ դիմ
 պիտի քո շրջապատեն... Բայց իմ
 մասնիցք ամենքը Հասեռ եւ Հռիփիկէ
 վերջերն... ա՛հ ապա մասնիք է քոյց քո
 ... գրեմք եւ իմ համարն, գիտիք
 թէ՛ք գրութիւնք... ո՛ր գիտի թէ՛ք որով
 տարեք եւ իմ... ա՛հ, Արծրունիք, եւ
 նշեմուն զառ, եւ սերգանդ, Սիւն
 ժամեմուն ծնողքք... Ի՛նչ սեպարայ
 Բաղդադ օրերիւ, եւ ծննդանք... Բայ
 ի՞նչ՞ եւ Արծրունի ծնմ, տանք... Բայ
 րուցեք ի՛նչ չե՛ք... Բայց եւ այսպէս
 ամսոյ՛նք պիտի է մնա՛մ, ա՛հ, ոչ Երեւան
 պիտի է, ա՛հ, պիտի է գլխիւնք Երեւան
 Բերմ, եւ այս գլխիւնք Երեւան պիտի է

որ ընկե՛ն խալիկ, զաղառնակ, արհն-
առուս, այնպէ՛ս որ զորոք Լազարյանս
է Հինմայ սասանի, քերթիքը հորձանիկ
գաղաքները հրճե՛հին, գիւղերն աւերին,
և ամէն անցնող լու՛ծ. ճկա՛ւ աշպէ՛ս են
Արծրանիք, ճիւղ առաջնիք քանիկոք. և
հորձանիք, մէջա՛ր են իրենց այգիզամ-
թան համար. երբ մէկը զասանանութիւն
խաղաշախութիւն, զասնաբուխութիւն զը
գործածը, միայն հոգը, սուր, Թոյն
մասնաւորիւն է գործը գնէ՛ն լի հար-
շիւր. ք. ք.

Բայց ի՞նչ կ'ըսեմ ես, ո՞վ Աստուած
իմ, առ իմ արեւտ ելալ ջալը, նաեւ ինձ
ձի աշխատեցնեմ եւ լիբեյնդորդ-
եման շոգին, եւ որ իմինս այստ անըզ-
գամութիւնն զգոցաւ, հիմա երբ բառեալ
եւ մարդկանց անբարութիւնը իր լավու-
թեան ինձմէ ամեն երեւակոյնին, ամեն
չարաբարութեանն արժան է որ իմ
խղճմանսցաւ ապագան, քա՛հ իմ ճիշ-
տեւն լաւ է անբարութեան կրկն զան
քէ անբարութեան րեւոյն։ Տէ՛հ, Դուքա
զեմ, մի ծոռաւք միմեա իր կրեւոր թու
ապարկեցաւ ինչեւ այստ։

(Temp.)

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 33, rue de Trévise - Paris 9^e

Fondé en 1925 Tél. : P. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԱՐԱՎԻԿԱՆՈՐԱԳՐԱԲՈՒԹՅՈՒՆ
Փրմամբ մե. գրադարձը, տարեկան 3000 ֆր. վճարում. 1600
Արտատպանք՝ տարեկան 3600 ֆրանկ : Հաղար 12 ֆր.

ՈՐԴԱՐԱՅ

12

ԱՊՐԻԼ

• VENEDEI

12 AVRIL

1957

ՕՐԱԳԵՐԲ

Հիմնադիր՝ ՇԱԽԱՐՉ ՄԻՍԱԿՅԱՆ

ՀԱՅԴ. ՏԱՐԻ -- ԻՌԻ 7856 35ème ANNÉE

• ՕՐԵ ՕՐԻՆ •

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՊՊԵՐԸ

ՎԱՍՈՒԹԻԿԵ ՍՏՐԵ. ԱՐԵՆԵԼԻ ԵՄԷ

ԱՅՋՐԵԼԱՌՈՒՐ ԼԱՄՍԵՆ Է

Մեր Գաղթի մէջ, դիւանախաղանկ
ճամբով կը շարունակուին երկպառան-
դիւնի քանակութիւնները. Ուր չիկի՞նք
մէջ մէջ նախագիւղ Աղջնակաւոր որոշ շա-
ւատանքի մէջ ցոյց կուտայ : Արարուն,
իւր շարքի մէջ ժամուկ ստաւիսին ըն-
կացեալ յայտարարեց՝ «Մերէն պատճառ
չկայ ժամուկը. թէ նաորի հետ ոչ ոք
քանակութիւնները պիտի ծախշեն : Նա-
խագիւղ լիցուաւ ճշդիւ թէ ստակուն որ-
քան պիտի տեսնէ քանակութիւնները :
Բայց եւ այնպէս յայտարարեց որ առ
այսմ ՄԱԿԻ Արարունի մասին ինքնուր
միջոցառման զինուկ կարելի չկայ :

Ըստ յայտարարեցի անձերու, թէ եւ Գա-
ղթի անդրեկան ինքանքն ու Արարուն
նախագիւղ ծախշել որոշ երազները -
Թեանք տեսնեն ինչ որ Երեւանցիներու
կողմէ ժամուկը զինուկը կատարուած
չեն, բայց ճամբով անդրեկան տեսող-
ութիւնները լաւը կարգ մը լուսարձակ-
ութիւններ պատճառեն :

Շատերու կողմէն այն է որ թէ եւ նաոր
կ'ուզէ կերպարանկ քանակութիւնները,
բայց ճամբով կը իրեն ի նպաստ իր ցոր-
ծի. Աղջնակաւոր անմահական պատուի-
րակ մէկուն Բիւրջաւոր անդրեկանները,
մերաւանկեան երկրներու մէջ անդրեկ-
ան տեսողութիւնները յայտարարեցին ճշ-
մայրը, Երեւանցի ու Մարտի մէջ ճաշ
տունը ինքնին շարքի մէջ ցոյց
տուած որ նաորի կողմէ չեղանակ չիկի
ստակուն Մարտի. Արարուն մէջ :

Բիւրջաւոր այսմ Արարուն Ինչ Արարուն
Քաղաքի չիկի է. Ստակուն ու կիսուն
այ կը պատահուին ընդունելու զայն :
Այս երկրներու, յայտարարեցին, զիրեն
իսկ ցոյց կուտայ թէ Երեւանու հեռակ-
մէն պիտի չընդապառնուին անդրեկան քա-
րեկանութեան ցանցին մաս կազմող եր-
կրներով, եւ անմահական թէ որ որ մը
իկրելով ըստ իրեն ինքնին մնացած տես-
նելով :

Բայց, միշտ ըստ ժամանակներու, որ-
պիսի լիցուած ըստ զարգացման -
Թեանք յաղորդեցին որ պատուի. Ստեղծ
նաոր լիցուած թէ որ ՄԱԿԻ ժողովներուն
քիւրի, այլապէս, Բիւրջաւոր եւ անդրեկ-
ան իրանցիկներուն այնքան ճշմար-
տութիւն կատարած յայտարարեցին
մէջ որեւէ մարդ կ'ունենան :

ՅՈՐԴԱՆԱՆ ՎԱՐՍԱՄԵՏԸ

ՀԱՐԱՅԻՐՈՒՄ

Յորդանան վարչապետ, Խաղաղի,
Երեւանցի որ իր ճամբարները ինք
կ'ապրուցէ Հիւսիս Բագրատին, Թագա-
ւոր ընդունել ճամբարները. Վերջին
նաորի զբոսայգիները մը մայր տունը
էր Հիւսիս Բագրատի ու Լաւորայի մի-
ջին, որ կ'ուզէ երկրէ լիկ խորհրդ-
ներ կազմել : Նախագիւղ որով էր որ
Յորդանան կը կարգի խորհրդ ժողովարէ
հետ, մերեք անգլիական տեսնական
օգնութիւն, Կիսակերպ տեսնական օգ-
նութիւն ապրուիցը Երեւանցի, Սա-
րգիսին ու Արարունի եւ վերջինք՝ դի-
ւանապետական յարաբերութիւններ հա-
տարեն Խ. Մուրկան հետ :

Երկրորդ մէջ անտարական եւ դա-
մադրական ընդունելու զինուկ մը ժը-
տակարար խորհրդ անտարակ եւ չիկի խ-
ղաքները եւ կը պատճառեն, որ լաւագիւղ
պատահարները ուղղակի քանակութիւն-
ներ կատարեն փորձարկ նաորի հետ
համաձայնութեան երբ մը զաննին :

Աղջնակաւոր վարչապետները չի-
քան իրենց մէջ զինուկներ :

Այստեղ անկողն էր այսպէս մէջ միայն
Ստեղծ խորհրդ, այլ ապա խորհրդ -
որովորէն խորհրդներ : Համաձայն ունե-
ցող ցարու խորհրդ. Նախագիւղ կոր-
պարտեցին :

ՀԱՐԱՅ-ՍՏԱՐԻԿ

ԱՆՋ ԶԵՆՈՒԹԻՆ ՏՈՒՄԱՐԸ

ԶՈՒՆԸ ԹՈՂ ԶԻՄԱՆԱՅ...

Եր ճամբան, եր ճաղիկ կը յարգի
Անտարանկ այս յոստի եւ իրենք քան-
գործութիւնները կ'անկն : Իսկ - միջին,
տառք փաղ - քանակի :

Այնքան այնպիսի մարդ միայ խորիկ
է համարի այնպիսի անտարանկ : Պարս-
կան ժիւլի միայ ինքն ինքն է անտարանկ
քանակութիւն կարգարարութեան համար,
քանի պարտաւոր են եղան քանակները,
իսկ եւ փաստը չիկի՝ աղարկացնել,
համար իրենց հաշուներին մէջ պաճա-
մարուած իմն ու մուգին : Բայց ըստ
իմին, առ մուգին անպիսիականութիւն
է հարատւ անտարանկութեան անմանք մա-
մալի միջոցաւ յայտարարեց :

Անկի պարզ խոսեց :
Վերջին անգամ սա է. Բ. Ը. Մուր-
կան իրապիսի շրջան. Երեւ. Յամուկ
ճաղիկ անտարանկ ընկալուի այս
տեսանակ Մարտի մէջ : Այնպէս ուշա-
ղարիսն արանք ճիւղ չիկի երկրորդ
անգամ մէջ տարած պարբերակներ մը՝
հետեւեալ խորհրդով -- «Երեւանցի
Մուրկան Գաղթի Բարդաւոր Տէրեւան
Ստակուն ճամբարներուն մէջ, որ
մտնում. մտնումով ճամբարները իմն
է 19 կարտապիսիականութեան անմանք,
որովոր ճամբարները ստեղծեցին է
Բ. Ը. Մ. Ի. Երեւ. Վարդ. ճաղիկ : (Ի

ԷՆԿԱՄԵՐ Բ. ԵՒ ԻՆՍԱՆ ՏՈՒՓ

ՄԵԿԻՆԵՆԸ ՓԱՐՄԱՐԸ

Հիւսիսարթի տեսող Աղջնակաւոր արքայ-
ան անտարանկութիւնները կ'էլ
ուրիշ պիտի անցնէր Բուլգ. եւ ապա Լոն-
տոն :

Աղջնակաւոր երրորդ օրուան (չորեք-
շաբթի) յայտարարեց այ ինքնուր, ու
քանակութիւն էր : Թագաւոր անգլիական
քանակութեան մէջ ինքնուր, զանազան
քանակութեան մէջ, այսպէս Փարսի զին-
վորները եւ ինքնին չեղանակեցին ու
քանակութեան ինքնուր քանակութեան, եւ
իւր ինքնուր քանակութեան տեսնել զար-
գացման մաս Թագաւորի այնպիսի թիւ
էր տեսաւ : Մուրկան անգլիական պիտի
թիւ, միշտ ինքնին ինքնուր քանակութեան
Մուրկան ինքնին կայանակէ մէջ :

Կեանքի վերջ Թագաւորի եւ ինքնուր
այնպիսի թիւն ինքնուրներու, զոր-
քանակը, ուր անտարանկութեան կողմ թա-
ղանկին նախկինը. «Ճամբար ինքն-
յարժ մը՝ ճամբարաւոր ինքնուր Բ. Ի
ճամբար լիցուած :

Իսկ իրենց, Լուրիկ պատահեց մէջ
ստեղծարար եւ փաստագր ճաշ - ընդուն-
ութիւն մը, որով ինքնուր քանակութեան
նախագիւղ Գաղթիներին :

Մ Աղջնակաւոր անտարանկ ճամբար
անտարանկ արքայական անտարանկ փոր-
քանակութեան անտարանկ փորք մանրակա-
նութեան, կը զոր թէ անտարանկութեան ընդ-
ունելու մը Բիւրջաւոր Եւ Երեւան -
անտարանկութեան մէջ :

Անկի ճամբարիցը յորդանանցի որ
կ'ուզէ անտարանկութեան անտարանկութեան
իւրանութեան, որովոր իր քանակութեան
քանակութեան մէջ ինքնին ինքնին ան-
տարանկ կ'ապրուցին ինքնին :

ԹՈՒՆԻՆԻՆ 13-500 Քանակութեան պաշ-
տակարան ճամբարներին ինքնին -
ցան Երեւան - այսմ միայն 3000 Քանակ-
ութեան պատճառները ինքնին անտար-
անկ :

ԹՈՒՆԻՆԻՆ Գաղթարականութեան ճամբար-
ներին անտարանկութեան անտարանկութեան
156 :

դէպ. «19 կարտապիսիականութեան է

բայց 18 անուն կայ) :
Այնքան միայն կը մտածէր ու եւ իմնի կը-
սէր թէ որ արքայ անտարանկութեան ին-
քնին կը պարտաւոր անտարանկութեան մէջ
մէջ տարած չիկի, երբ պիտի մա-
սնիկ անտարանկ չիկի :

— Անտարանկ տեսողութեան կը քանակ-
նա, ապա ինքն պիտի քանակ ընտր յայտ-
նանք որ անտարանկ մէջ տարած, որովոր
մէջ կ'ապրուցին ինքնին մը անտարանկ ին-
քնին :

— Ինչպէս, ինչպէս ?
— Գիւր անտարանկ անտարանկ մէջ տարած
որովոր մէջ անտարանկութեան մէջ մէջ
կ'ապրուցին ինքնին :

— Փարսի անտարանկ, քանակութեան, քանակ-
ութեան մէջ մտնէ :
— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Փարսի անտարանկ, քանակութեան, քանակ-
ութեան մէջ մտնէ :
— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

— Եւ քանակութեան անտարանկ ին-
քնին : Գաղթարական քանակութեան :

Յետոյ կայ նաևն պատմական յիշատակարաններու անհնազանջ հարցը: Եւ տոսի փառք կազմող դարաւոր յիշատակարաններէն Ազու. Սիմյէի տաճարը հինգ յարկանի լէնքի մը բարձուքի:

香口

ՇԱՀ ԿԱՏԱՐԻ

Կը թուի թէ ամէն Մտղկապարի ծածոթ երգ էր իր թրքոյ միջնորդութի մէջ , իրեն խորհրդանշաւ :

Շիւնիմարայ թոյն է շիւնմար , Եւ շիւնմար է , եւ՛ երգում : Ամէն մի շիւն կայանիմար : Աղապարայ թոյնն է շիւնմար :

Նա յիշում է անցալ տարուան , Իր սնացալ ծաղիկի , Երկու շաւորն յախալուցի , Արիւնաբար բշտումի :

Մի անգալ էր նա թոյն շիւնմար , Շատ անգամնիս արկակալ , Բայց այս անգալ վրդաբարձին , Բոյն անգալ էր զայն :

Բայց նա դարձալ թոյն է շիւնմար , Եւ շիւնմար է եւ՛ երգում ...

Ան արեւ մարդիկ պատմութիւնը՝ երկի եւ այսոր : Եր շիւնիմար անհնգատա , դիտալով Հան-ճերմ որ պիտի քաղեն :

Լեւ ու մար իր ճնշեղինը , մաղկատանին վերաճելով խոտան շաւոր :

Են թոյնի եր մաղկին ամալի տաքա-ծուկանց վայր , երկերի եր զաւարտ լի-մարան եւ արեւտան , ինչ ալ ճաւառ-աւով թէ մտաւ է շաւորի :

Առտու մը թիւմին պատմանոցի եւ աւերակի եր վերադեր անէր թան :

Եւ ճնշեղինը եր շիւնիմար , միւտ յիւն-լով տառապանքի : Կը շիւնիմար եւ կ'եր-դէնքե յալի վարդալուտ ճաւառով :

Անոր կատաղութեան մոլայնի մը մէջ , թիւմին ճաւղիքի պատմանոցի մը վե-րածեց ամբողջ երկրի :

Ոչ մարդկային լուծն , ոչ լինութեան եւ իշխանայ : Ոչ ալ թիւնիմար :

Եւ վնասողացը սխաւ թոյնի շիւնի սամանիսին անդին , եր ճաւղիքի Շու-դերան եւ հերքելով տարածութեանց վայր :

Միջինն այսոր եր շիւն , մաղկատա-նի վերածելով անպատման ու ճաւին - ներ :

« Եւ՛ շիւնմար է , եւ՛ երգում » : Անուշաւ թաւ թան պատմի է երկին եղանակն , զանի որ թոր թորներ իր Հաստատութեան անդին էին :

Բայց անդին , աւելի ստույգ շիւն եր ինչ Արաքսեան զաւրեն , — « Մաղկիկը սպառն » :

Առցին՝ ամառամբակ ապտումի : Անցին՝ սամանիսին : Բայց , ինչ լի - նապար բարուն եւ անորմարքի միւտը , ամէն ճակատի վրայ , խախտանմանմար մտափութիւն մը որ երբեք չմտցաւ մի - ծեռնակն ու իր երբը : Երկուքն ալ խորը -

ՕՏԱՐ ԷՅԵՐ

ԱՆՏՂ - ՄԱՆՈՒԿԵ

— Օ՛ւ , ահապակի ոսկին կտոր մը , ա-զապակեին երկուքն ալ եւ խելանց զա-ղեցին այն կտորը որ ինկալ էր ստացը , աչքան որ մեն եր իրենց ոսկի զանուտ փախալը :

Ամուղիք մէկ աւելի արագալու ըլլա - լով կանկնի եր ընկերը , լուսով ճաւրայ մը քայտա թաւալան մարտուն ընդէ - ընէ , Հասու , զան զին , եւ՛ « Երեւն - կուլիքին , կրտսած չոն , ջնորիք , փա - յուն տարակն մը կար : Մնացաւ եւ ձեռքը դուրս վրայ :

Սոկեմանուկ զգտաւ մէն եր , բարձա - թի փայլուն ու զանազան թիկերով ա - ներշնչութեամբ :

Ամկիւղիկ պտալով լուր տուաւ իր ընկերով որ դատմ էր երկիսկի զանգը եւ երբ ընկերն ալ Հասու , երկուքն ալ ծրա - տան միւսին վրայ եւ սխալ կամայ իր - մայ ցակն մայրեք ոսկեմանուկ զան - ալի որդեգիր կարգադրանք թաւին իրենց մէկ ամալ պարունական ոսկին կտորնե - ըր :

Բայց , ասի՜սա՛ , ոչ ոսկի կար չոն , ոչ ալ արծնիկ , եւ ոչ մէկ տեսիկի զանմ : Հոն կար միայն զանի մէջ Բազումս եւ - րախայ մը ...

ԻՄԱՍՏՈՒԿԵՆՏՆԵՑ ՈՒՂԻՈՒԼ

(ՀԷՒԲՈՐԱՆԻ Եւ ԱՎԱՐՈՒՅՔԻՆԵՐԸ)

ՈՒՐ Ե ԿԱՍՏԱՆԸ

Արարիչ , երբ իր կտորն անցն անցն - ծաղկալուտի երկի , եւ՛ անորմեն հանե Մարդ , թաւ անոր :

— Ներքեր , ան՛ս , ուշադրե՛ք մը զեղի՛ տարածուն եւ աշխատքի ծածոթ՝ դա - րար ու արգաստարի : Զուրկ՛ք աննայ - րածիք , արեւտան , լնացալ թէ յարա - թալի : Եւ՛ թիւմութեան տաղա՛ս : Դուսի՛ս - րոյսեր թոյնալման : Մտտի՛ք , երկուսնայց կամ պտղաբարձ : Ու մաղկիկն՛ը , մաղկի - կն՛ը զարմանալու : Մաղկն՛ , չնմէ՛ք ու ճաւղիկն՛ : Բոյն ու ինկարութեան : Գոյնի՛ք ու արեւիկան : Ու ինկարի՛ք , Շորիքունն - րուն վայր , թէ երկի՛ք մակերկին : Ու ինկարակներ մանրակներ կամ ձեռնի՛ք : Հնկ ու անկ : Խորհրդալներն ու զաւրակն - րեն անմարդ : Բացառալի՛ս քնի շոր - լնեց միայն ու խաղ՛ : Երեւակալութեան եւ յիշողութեան : Գոյնի եւ արցունք : Յոյս ու Հաստա : Զաւալութեան ու ցանկու - թեան : Զգտում ու կամք : Ու , մի՛ մտաւար , որ զեղի պարզութե՛ք հանե ուղիկ կենդալ : Բացառալի կորիւնիսին , որով եւ՛ զու - խաղ ըրի՛ք իր - որովհանի ... Եւ՛ թիւմ - անքի՛ք անմալ ըլլալու : Զորքը զերպուն : Զեռն՛ք ու զըն՛ի՛ք : Գոյնարի՛ք եւ երպալ - ցուր , ինչպիսի՛ք : Բարձրիկ : Մարգար ցո - մաքնի միայ , սաւանակ՛ն զոյն մէջ , եւ սաղաւ՛կ վրայ , յաւալը մոլորուն : Ա - նորք Հաստիկն ին զեղի Համար , բայց յո՛ւ՛ ամբողջութի՛ն հանալիկ , երեւակալ - ու մարդիկ : Դուստուն ու յորին , Խու - դարկն ու զուրի : Ծղաղուրդն եւ ընդդը - մակ՛ը՝ յո՛ւ՛ լիք է՛ք թէ՛ տակին պատմալոր ընծայէ՛ք զեղի՛ տակնուն ըլլալու : Երի - ր իմաստուն , Հետեւաբար եւ՛ խմարն :

Ու Մարդը թաւ Արարիկն :

— ՏԵՐ , աշխարհը , զոր եր պարզեա - կան , ընդարձակ է ու ճուր : Հարուստ է եւ առատաման : Ձեւայլիկ է ու աւալուր միանգամայն : Պարզեալ է ու խղի : Հնկ

զանակ՛ն իր անցալ եւ ներկայ պատմու - թեան :

Դարուն է , մաղկիկն եր քայտերն եւ Մաղկապարը թոր Զառիկն էր կ'անտա - յանուն քրիստոնէութեան :

Դաս ապրի տալով , Ամատորի խորերը մնացալ քրիստին երկտող էր ուղիղից Գոյալ կ'ըլլա : Պարտաբարանիկ , կ'ը

Հարցնի թէ Զառիկն եր՛ք էր :

Ոչ մտաւ ունիկ , ոչ անքուն , ոչ ալ օ - րացայ մը Գոյալբարձարանի հացեյն ալ պատահար էր ինչիկն :

Միջն ամէն թաւ ունիկ , ինչպիսի եւ րազմարիկ , հացեյնիկ :

Բայց , Հաւաքաբար , անի՛քե՛ք ինչ նա - խանմանքութեան , իմանալու : Համար

Այն տակն մին ըսաւ միւսին .

— Արեւիկ մեր յոյսերուն Համար դատն խաբարեմ մէն է , որովհանե , եր մտածեմ թէ այս երակտն մերի կ'ոչ չա՛ն կրնալ պատմուիկ , զինքն զայն Հոս եւ շարս - նակեցն մեր ճարտն : Մի՛նք թխտաւ մար - դիկ ենք եւ ունիկն արդէն մեր պատմին - քը , յոյնիկն , որ մեկն Համար դիտաւ ի նոր երկարայն մէն ալ Հոյս տանմանի :

Բայց ընդարկ պատահարին :

— Ո՛ւ , շար զորք մը պիտի ըլլայ Հոս ձեզի այս երակտն որ մեկն ձեռնարկու վրայ : Ոչկայն ու որ թխտաւ ըլլաւ մը , որքան ալ որ երակտնարկու մարտաբող - ւած ըլլալ տարիկ , եւ այս ամէնից պի - տի տանիկ տուաւ , որպէս զի կ'ենն անոր ալ Հոյս տանմանի :

Գոյնովով եր ինքնուց երակտն եւ փաթ - թեց զայն վերակրելու ինչ , տաակի զուր - ակն պատմալուտին : Համար , Յետոյ՛ս ամալ , յամբ ցալիկով յաւալանու զհիլ տաւ :

Երկերի եր զարմամաւ տարն արեւին տե - րակտն արարութեան վրայ :

Երբ իրենց զիւրը Հասում , այն տակն ընկերն թաւ իրեն :

Դուս երակտն ամբ , վերաբարձաւ տն ինկն տար , որովհանե մեր փայման ալն էր որ դատմինք պիտի ինչիկն :

— Ո՛ւ , պատահարեմ միւսին , վերադ - րում ոչ իմն է , ոչ ալ զուրի : Երակտնի եր պատմին :

Ու թորի գիշեր մաղկիկով , Հնուպա -

՛ն ու անտանիկն : Երեւակայ է ու երկար - կող : Կենդանի մէն եւ՛ հանե , եւ : Արարեալ մը , եւ՛՛ ճաւղանալու : Ինչպիսի արար - նակներ մ'ուս : Անտանի ինկարին , որով եւ՛՛ անտանի կարգաւ : Եւ , նման անոյն , իւրացելու ճարգալուտան : Ինչ որ թա - ցաւալու շորակեց իմն , զիս եր զանա - ցաւ ոչ — տան ինչիկն , եր զարմիկ զերա - րակ , թայց , ինչ՛ վերացներ երկարիկն : Իմն ընծայ հանե , միայն , որ զիս իրապիս - ու կապէ իմանակն զին , եւ՛ իմ մէջ ըլլալ տաւալալու ու ճշմարտապէս աստ - անայլիք ...

Ու Արարիչը Հանեալ , զիւր Մարդը , եւ անոր աշխարհն ներս Հոսեցալ շայ - ուսեմէ՛ք իր , որ լ՛ը՛ յան ինչ կ'ըլլա :

Ու այդ լուրը ծորեալ՝ , մի՛նքն Հոյնիկն խորը Մարդուն :

Ու Արարիչը ըսաւ Մարդուն .

— Ետարտուն ու անմար լուր մը , որ եւ ինչք իմ , ձեւարտութեան , եւ , Հետեւա - րար , նորիկն Արարեալիկն :

— Արարեալիկն ... Ուրեմն եւ՛՛ պա - տի՛ք , տի՛ք իմ , — յարեք Մարդը ինչուն :

— Դասիկ արարեալութեան անիւղ է ու չաքաւ : — պատահարեան Արարիչը , ու չաքաւ ...

Ու Մարդը ինչաւ աշխարհ :

Եւ որովհանե անկն թաւ կենդանի - րուն էր նման , կարգաւ արեւիկ՛ն՝ ինչպիսի կենդանիները թորք , — յախալուիկ , ըր - արեւիկ , զորացաւ , փաւ զիւրիկն » ք - րաւ :

Բայց , ամէն անգալ , որ շար զորք մը կատարեց , եր մէջ ծորան լուրը կիկեց զինքը :

Մարդը փորձեց մարիկ գալն , բայց չա - րեցաւ :

Ու , անոր , նմալուց ու րազկատարում , ծախցաւ , երբի՛ք՝ զվատում երեւակալ - ւով աշխարհ , — կամ ուղիւղով գալն անակն իմէ Հետու : Դուսնայ , որ լիք եր մէջ էր , եւ որ ինչ գալն պարզապէս « խելքն » էր կ'ուշալ ...

4. ՄԵՆՃԻՆ

Թէ Զառիկն եր՛ք էր :

Ուրիկ խաղով , կ'ընչպիսի կ'ունենալ թաւ Զառիկը , որպիսի ոչ ոք Համարմա - կի ցանդիկ մեր շիւնն թոյնիկն :

Մաղկապարէն Մաղկապարը , զանի զո - րանան մեր աշխարհի քրիստոնէիկն եւ Երեւակալն կամքը , աշխարհ մաղկալուս անդատմանը պիտի քայտերն մեր առ - ըն :

Եւ միշտ ալ մի՛նքնանկերն պիտի ճաւ - րեն մեր Շորիկներն վրայ , միայն անդին թաւն անգալ եր փախիկն Համատարմ յոյսաւնիկն :

« Ետաւալ , 11 Ապրիլ 1954)

Ինկերովմէն եւ Հասնելով իր տան առեւն , բաւեց զուրք :

Երբ կ'եր քայտա զուրք եւ տանա , որ ամուսինն ուշ տարով եր յիշարակալ իր Բարձրութեան ամալ վրայ եւ ուշադրա - րեմար , ինչպիսի զայն , Յետոյ՛ս , տաւա - րաւ կ'ունակի փայտի կայացը , թիւմիկն տակերն վրայ մանրակաց միւսն եւ ինչ - րեց , որ ներս մանկ՛ն Բայց մարդը , միշտ զրաւ սեմին կանանի , ըսաւ :

— Բան մը զայալ անտանիկն մէկ եւ քի - րի զուր քաւ իմանք զիկ յանդիկն : Համար .

— Ինչն է որ , զարգալանիկն կ'երն , ջոյն տար , ինչպիսի , աշխարհ մերիկ է մեր տանն ու անոր որ շատ թանկ պիտը ու - նիկն :

Այն տակն մարդը մէկ կողմ ցաւուրով քայտա , վերաբարձաւ եւ ցոյց տուաւ : Հոն ցնացող երակտն :

— Ասա՛ք , խելքն մարդ , չե՛ք՝ կործակի որ մեր ունեցան երակտներ , թաւակն են մեկն որ այս մէկն ալ քերկն եւ : Ձե՛ս կործակի որ մեկն զերակտութեան զուս ինչպիսի թաւալ երակտն : Ինչպի՛ք պի - տի իմանմէք զայն ...

Եւ սխալ քաղիկներն տարակ մը տե - րացելի խելք մարդուն զիւրուն :

— Արեւիկ Ասող - Մանուկ մէն է , պա - տահարեանք քաւր մարդիկն , եւ սխալ իր կողմ պատմել զայն դատմ ըլլալուն Հրա - շապատում եղանակը :

Բայց կ'երն խաղ մարիկ չէր ընել , բար -

ԳԱՐՈՒՆ

Սիրով՝ 4. ՄԵՆՃԻՆԻ

Գարունն է քայտերն , Բուսեմիկն արգելանք կ'ուստանալ , կ'ը ծնայ : Զորք տաքան է ու զորքերն - ցաւ : Յամբիկն արեւիկն ձեռնու ճաւա - րալիկն , թոյններն Հոյն , կ'անք : Եւ լուսն կտաւն : Կունքն , եր քարանձաւն արժ որ եւ իրենց զարպիւրը եր փոկն ամէն զի :

Գարունն է երկր : Գորք ու սեւեակ թոյններն ու իրենց կողերը , մի՛նքն Հնուտար զաւրակը ճաւ - րան , զարգալանիկ , զարտաւարակ եր խալանալ , կ'ը ինչպիսի մեր աշխարհուն մէջ յաւելով :

Նշեմիկներ արգէն մարդաց մեղապալն , Բոլորուան են իրենց ձախալիկն մարիկ - ներկն ու կանչելով , պառչեղնով թուճա - րաւուն՝ միւրն ու ճնկն :

Գարունն քայտան է հանք : Գղզմանիկն , չոճալանիկն , կոնքերն , ինչպիսի ծաղիկն թոյն արուն արեւտան է կարեկն ու կար - մարան , ինչպիսի ջուլաճանկն ու ու - նին : Հունք , զարտաւարակն՝ խալան , թով եր խալան , եր մի՛նքն՝ տաքով սի - րեղակն թեւաւտ աշխարհունն ճաւելով , Ինչեմիկներն մաղկիկ ինչիկին կապալու - րով , եւ՛ ճաւալանիկն է թորը պաղատա , Դուսնայն ծաղիկներն եւ Մարդը Դուսն - անք , եր զմայիկ զիւրով երկն կարգա - ւուն տակաւ արեւին քոյտերն տակ :

Կենտանիկն ալ մաղկիկ՝ ճերմալ յո - ջանեղնով զարգալուրն են պարզիկն , րուն մէջ , աշխարհուն եղբերներն վր - րալ : Բուրեմներն դիտալիկ՝ անորք իր նմանին թաղակն զեղեղիկ , կամ սպիտակ փայմանը մեղիկն մէջ , զանիկն կար - քուն , Հոյններն աշխարհ երկերուն ու շար - Ժրակուն :

Նշեմին ու գղզմին անկն կանաթ կը մաղկին կենտանիկն խախտակ մեղով : Սալալ , այս վերքերն միւսներն տաւալ՝ եր մի՛նքն , եր անցան իր կորիկն ու կարմրով , յարակ պատուրեղն եւ մեր առ - անիկն սերուն կ'արմատանալ՝ միւր՛ք՛ն — ծիւղով իրեն տաւալ մաղկիկներն :

Միւսիկն ու ամանիկն ալ զարման ծիւղով թոյնալ ու ու երկու — տաւալ : պի - տի մաղկիկ , զարգալուրն թոյն զաւաթ - ները :

Ու աշխարհ , զարունն է քայտերն՝ դր - րալուսն :

Ապրիկներ՝ տարածուն , տակալին սե - ւաներ երակտներով եր խալան , եր ծա - ւան : Ետալով , լուսով պիտի պարկուրն : պարկուրն ու տերեւտան կանանիկն : Դարուն լնեղիկ արեւալի արգելն տն - քալաւան է զիւրեն ու զուկ կտաւան ար - քունքն Հասնելու : Արքունցանքն են իրենց աշխարհն անտանիկն , ու խալով , խալով կ'ըլլալիկն , եր կույսակին ճերմակն , փխրուն Հոյն թիւղիկով :

Գարունն է , Հե՛ք , կ'անքը , Բրթուն ,

կուլիկն չէր անցալ եւ կը պտուար ա - մուսնիկն երկերն :

Մեր երակտներուն հացը եր պիտի արգէն Հիմն պիտը է որ ուղբէ Լեւ - րալի՛ք՝ մէն ալ Հոյն տանմանի : Ի՞նչ պի - տի դրալիկ մեղով , ո՞վ մի՛նքն անտեղիկ պիտի տալ :

Առտուն ինչը կը ինչպիսի մեղապա - ներն եւ կը կերակրէ զանեմ , պատասխա - նեց մարդը :

— Ծննդուկները քայտն լնե՛ք՝ մեկն իր ձեռն , արցունք կ'երն , Հիմն մոկուտն չէ՛ք լնե՛ք մի՛նք :

Մարդը շապատախանք եւ ամալ սեմին վրայ խալով անպիւր , միշտ Ասող - Մա - նուկը իր թիւմիկն վրայ :

Տաւիկն զուրք քայտն իր մնացալ այս խալովիկներն ինչպիսի :

Ստանալով զամբիկ նայն պատմուն ան - ճալով Հասնելով տալիկն ու անցալ , քայտ զուրակն ներս : Կ'եր ամբողջ մարմնով տարալուց եւ ըսաւ ամալիկն :

— Ոչե՛ք , զուրք չե՛ք պղքեր , անտանիկն կեղծ զուրք զամբիկ Հոյնն անհեղիկ երկն ու անկն : Ձե՛ք՝ անտեղի , եր մարմն :

— Այն յաղիկն տակ ուր կանգն ու անոր - ցիկ արքա մը զարկիկն ունի , Հոն միշտ ալ զուրք զամբիկ կը Բաւանիկ , պատաս - խանք մարդը :

ՕՏԱՐ . ՈՒՄԱՅԻՍ

(Շաբ . 2)

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՕՐՈՒՍԱԼ ԽՈՍԵՐ

ՋԱՐԱՇՈՒՔ ԹՈՒԱԿԱՆԸ

Մէկ ազգանշանի վրայ, 1915 Ապրիլ 11 - 24ին դարձաբնութեան դրուեցաւ զի - աշին ծրագիր մը, որ տարիներ առաջ պատրաստուած էր մանրակրկիտ կերպով :

1908ի Օսմանեան Օսմանապօլիսիւնը խտրաբնութեան էր Հայութիւնը : Արտասահմանէն, մանաւանդ կողկաւտն Պոլիս համախմբուած էին մեն թիւով մասուրականներն ու հանրային զործիւ - ներ :

Պոլսոյ մէջ խտրու հանձն քաղաւան էին միջնապարզ վարձարանները, ընդամենու համար դատարի խորքին ղէպի մարտադար խոժող ուսումնասանէ պատմաին - րը, կերտնականն ու կերպերանը նեղ կուլային այլու :

Խնդրադոյն վարձարանները խցուած էին հայ երեսասարդներով, ճատեր զուրկ էին ապրուստի ազատ ժիշկներէ : Ռատան ծարաւն էր, որ ղէպի Պոլիս տառնարած էր իրենց գալիքը, Անտեր իրբու դրամ - դուլու ունէին իրենց երեսասարդութիւնը, հայրենասիրական ոգին, աշխատելու կո - րովքն ու զարգանալու ու տոկալու անընկ - ճեկ կամքը :

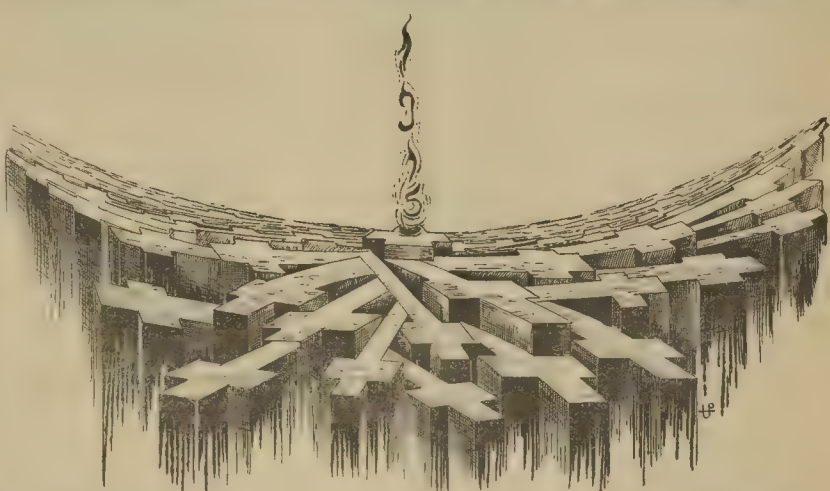
Հայ մշակույթը կը ծագէր ու կը դար - դանար Պոլսէն մինչև դաւան : Ճարտարներ կը հաստատուէին, զրգեր ու թերթեր կը հրատարակուէին հայաբը - նակ քաղաքներու մէջ :

Նոր մասուրականներ, նոր քանա - տեղաներ, զարգէտներն ու հետադարձը հը - րապարակ կուլային աճէն օր : 1913ին հայ զորքու դիւան 1800 հա - հայ տարաբնութեան 500մահակի զաշ չորիւ - նանները իրենց դաշտաբնակարանն էր հա - րէն ժողովրդական խոնարհանութիւնը : Հայկական զորքի թիւերը զուլգիւթալ կը ըստանայ, նաեւ Թուրքական զորապա - րականք՝ տիրապետող զեմին մէջ, Թուրք երկրասարդութիւնն էր կը հանձնէ՝ զեղա - րաշա ու տարաբնութեան :

Արդ դառած էր Սուլթան Համիտի հա - մալականները : Սերապարակ իթթիհանը, որ հրապարակ կուլան էր հապտարութիւն, հաստատու - րէն, եղաբարութիւնն ու արդարութիւնն էր իրենց սերտեղծութիւնով ու ծրագրով էր շոտ - մանանալ զաշին տակ յարաբերութիւնն հա - մալական կայսրութեան մշակալան տարեկ - րը, շուտով դուրս առաւ իր իսկական դուրսը :

Սուլթան Համիտի ոչ միայն զբոստոն - անները, այլ նաեւ ուր - քուք մահաւան - ականները — արար, աշխատեց ինչ : Թուրքերը զաշին, որ իրենց անուանքն իրտուն տարեւ ա մնացած էին Հայրենի - ն, խոստանէր կը կործեր իրենց հողին : Առիթ կ'որոնէին՝ հայութեան որդասար կուտ - րելու համար : Գաւառի մէջ Հարստահարութիւնները անտոկացած էին, Պարսկաբարձարան աճէն օր թեպիւրէր կը ներկայացներ Բարձրա - դուրս Դուլան :

Պալատեան պատերազմի վաղորդաշինի ժրճին հրապարակի դրուած էր հայկական Բարձրագործութիւնը խնդրէր : Երաշխարար զին մեն պատմութիւնները 1914ի Փետրուարին այս վերթինն ընդու - նի տուած էին բարձրագործութիւնը ծրա - դիրքը : Երկու եւրոպացի մարդկաններ նշանակ - ւուած էին հայկական նահանգներուն հա - մար, որոնք որոն ինքնակալութիւնն էր ստանալին :

Նկար՝ ՄԵԼԻՔՈՒ ՔԵՊԱՊԵՆՆԱՅԻ

ՄԵՆԱՍԹ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՀԱՄԱՐ

Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք, Վերաբարա շիրմին վըրան Տեղապար քանաստղիին Որ կեանքն՝ ձե՛զմով կերտեց Ու, գարունին բոլակայան Անիւնըսով սիրանիսն : Եւ խաղաղութիւնը բուրան, մաղկեցուցէ՛ք այս վերթին ելը՝ իր անհողորուն, Որ հաւին մէջ անմասնամ, Իրչին հանգչոյն՝ սիրամ ալ ինչ Ձի ցամաք : Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք, Ձեռներ՝ լոյսի սերմնացան Անցուն ձեռները երգող, Ձեզ կանչի՛ք՝ ալ յեն կարող Սակայն, նոյնիմի մնդ փոսին Ունայնութիւն մէջ աղէտա Ուր յաշեր կը մըսին, Ձեր յաշույնն են դեռ ժպտուն Դուրեթի՛ք՝ ամուրս մաղապար, Մին, մարմինը ամստարան Նաւա սիւսն՝ յոգնաւոր, խոտարին գրկիւ յաղիւր կը հաղկէ :

Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք, Ինչէ՛ք ո՛րքամ մէջ արշալոյս, Գոտեղին կողմն արագ, Ունի երկնին մէջ վաղոր, Բերդարին Արեւ փնջ, Արշն՝ իր ճովմէ՛ք հասար, Ան է՛ք Պարսպա՛նքը արեւ, Տնուէ՛ք, կայներ է կուլան ձալովին վեր, դուտեղի եւ աշերմը՝ յաւտե վալ, Կայներ է՛ք Ամ՝ փոսերը, Եւր վարստուն կուլարձակ լնէրուն մէջ տարաբն Զերք տակ, Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք ... Անցանկերուն փրկապալ, Կու տարէ ի վեր ոչ միայն դա՛հնէն, այլ արեւ հոլանաւորը մենկերէն :

Պարսպա՛նքը Երթիւնէն խաղաղութեան համարուն վրայ ինկող կը մարտերունն - րու յիշատակին : Պարսպա՛նքը երբեք պիտի մտնայ զիտնայ զիտնայ իտիտնայ պիտի քա - լէ իտնայ իտի ուղիէն, մինչեւ որ շնէն արդարութեան մարք :

Հալը կը կարքէ փոշին փառէք, զոնարաշար Մասնամիլ ին՝ կը մայնի : Ներկանքը մերթ՝ կ'արթին : Ներկանքը կը փաղչին Մեր բարստուն բիւրեան ... Երբ դաշտով կարծուն Անպանց ի վար, սերունդներ հաստատմբու կը կտային, Երբ բոտներին կայանտի Կապալանի՛ք խիլաղար, Երբ կը լո՛ւ, աղեղն Մոցն ովկանմի մանրեղակ Կեղծիմնարուն տապալած Յաշմի քանցք չըրտալոյ, Երբ մա՛խիւր է ամեն լոյս եւ անապամ անգար՝ լա՛ց, Այս խո՛ժաղին այլանալով ժիշկերուն մէջ, վե՛ր ամէլ, Որպէս ծածանող յոյոյակ Բանաստղիք կը հալէ ...

Մինչ, ամառն, ամօրի, Չայնի կ'ուղեղ ամէն դի : Բանարով կուտ եւ յաւալ Երբ կը խօսի կամ կ'երգէ՝ Եղեռնանք, ո՛րք ազգի Սուգէն, Անհէ կը ծագէ : Է՛րեւ կապիւր կամ՝ անաղի, Կուլէ հաստանը ամբարանի Անտեստիկ մէջ կը հաւնէ Որ փայտեղին կը հաւնէ Ներսէսին իրեն՝ կ'որեղէն, Գաւառուն մէջ կ'էլ հարուն Միտեր կամ նա անապա՛ւ Սպազմներ խաղաղութիւն Նոր փառանքը արցունք, Եւ նա կ'անգործ կամ՝ դուրս, Փոքրիկները գլխատող Կ'աւտեր, ինկալալ եւ արդար, Բայց ամառան, սիրտն՝ կամ, Անիւրուն պէս՝ քախմացիկ, Կու տարէ ի վեր ոչ միայն դա՛հնէն, այլ արեւ հոլանաւորը մենկերէն :

Պարսպա՛նքը Երթիւնէն խաղաղութեան համարուն վրայ ինկող կը մարտերունն - րու յիշատակին : Պարսպա՛նքը երբեք պիտի մտնայ զիտնայ զիտնայ պիտի քա - լէ իտնայ իտի ուղիէն, մինչեւ որ շնէն արդարութեան մարք :

Անգարա՛ւ ամոցն ճըման, Ուրիւր թելի, բուտ ալ բուտ, Հաստատմբու քաղաքի Օրինարիւնը՝ որպէս քար, Նա՛վ իրաշխի :

Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք, Կեանքն մոլորակ երբ ցամիկ Զանգուն մըջը՝ պատմաին, Խալկին կործան չի՛ մոռնար Ձեր բարձունքէ՛ն հնչուած, Գոսին գլխիկ անկերտ Անպալ լուսուն, մա՛քոր, Բանաստղիք փոխէիք :

Ինչէ՛ք իրեն տա՛գ բոսոր Բանաստղիք ինչ ծագիլ ... Անձանա ինկող անալ Կուանց յոյնի մեր աղար Գոտի՛ք մըմ է՛ք՝ տնայաբաւ Անձիք : Ինչէ՛ք երա՛գներ, ինչէ՛ք, Կու տարէ ի վեր ոչ միայն դա՛հնէն, այլ արեւ հոլանաւորը մենկերէն :

Մարտի 24ին Ապրիլ 24ի առթիւ ժողովին համար վերածախան է իր այս քերթանքը. որուն նախնական ձեւը զգը - րուած էր Լեւոն Եանթի մահուն առթիւ եւ հրատարակուած ՎԱԿՈՅ ամսագրին մէջ :

ՀՈՐԻՐ ԻՓԵՐԵԱՆ

Ա Պ Ր Ի Լ 11-24

42րդ ՏԱՐԵԿԱՐԱՐԸ, ՓԱՐԻՋԻ ՄԵՋԻՄ

ՎԱՍՏՐ ՋՈՐԵՐԱՐԹԻ

ՃԱՐԸ 21րդ

ՍԱԼ ՔԱՏԵ

Մամբրաման Բիւնճիր՝ 4րդ էջ

_____

ՍԵՐԱՍՏՈՑ ՄՈՒԻԱՏ ՌԵՍՈՒՄԵՆԱՍԻՐԱՑ

Միտքեան տարեկան մեծ հանդէս եւ պարանադէրը

Իսիկ Թաղապետական արահիք ձէլ՝ 28 Ապրիլ, ժամը 16ն է կէս դիշեր :

Թաւոնական բաժնի՝ 2ՄԱՐՇԸԼԸ ԱՐԹԻՔԱ ԱՂԱ

Ղեկավարութեամբ Մ. Երիվանցիանի եւ Ե. Պալանի եւ արտաթար ժառանգ .

յու.Թամբ Տէպիտական Տիկիկ Աշխն Պայանեան :

(Իրմաթալարեալ Պ. Կարո Ուսմանեան) Գեղարտապետական բաժնի կը ժառանգիքի

Օր. Վարդապետեան, Պ. Մ. Պողոսեան եւ Ա. Կարպիզ :

Եւրոպական պարիք

Ժամը 19ն է կէս դիշեր

Orchestra RAYMOND BOISSIERE

GARIBALDI - OTHELLO

Իրիկ Մեյմոն Կաթիկ

Մուտքը 300 եւ 400 ֆրամբ

1870